

EUROLYMPIC

Pod rovnakou zástavou

"Šport sám o sebe nemôže nastoliť alebo udržať mier, ale zohráva dôležitú úlohu pri budovaní mierového a lepšieho sveta."
Jacques Rogge-prezident MOV 2001 – 2013

EUROLYMPIC je vyvrcholením impozantného experimentu inšpirovaného projektom OSN, cieľmi OSN a olympijského hnutia, ambicióznym projektom, ktorý sa začal v roku 2008 vypracovaním charty na ochranu ľudských práv počas olympijských hier v Pekingu a SO RIGHTS, ktorý bol v roku 2019 predstavený na pôde OSN v Ženeve a ocenený cenou René Cassina a Národnou cenou UNESCO v Paríži v roku 2018. Európsky projekt žiakov z Castillonnès si odvtedy vytvoril originálnu identitu a solídne výsledky: spája teraz do jedného celku štyri časti vytvorené projektami PLACES LIBRES, SO RIGHTS, OUTSIDE a SKOOP. EUROLYMPIC konkretizuje svoj pokrok skutočným zamyslením sa nad mierom, športom a olympijskými a spoločenskými hodnotami prostredníctvom vytvorenia európskeho olympijského tímu. Táto nová olympiáda je jedinečnou príležitosťou na stretnutie športovcov z celého sveta a na zdôraznenie inšpirujúcich hodnôt športu a mieru v súlade so základnými princípmi Olympijskej charty: dokonalosť, priateľstvo, bratstvo, tolerancia a úcta. Myšlienka zjednotiť všetky európske krajiny pod jednou vlajkou nie je nová. Každé olympijské hry ponúkajú aj osobitný pohľad na určitú epochu a svet. To, že ich v tomto roku organizuje Francúzsko je výnimočnou príležitosťou zapojiť študentov stredných škôl z Castillonnès a slovenských stredoškolákov z Nitry do európskeho projektu spojeného s mierom a olympizmom a naplánovať spoločnú študijnú cestu do Lausanne a Ženevy v budúcom roku. Tohtoročná súťaž AMOPA je teda odrazovým mostíkom pre náš projekt. Eurolympic podporia naši ambasádori Cassandre Beaugrand, majsterka sveta v tímovom triatlone, Manon Genestová, bronzová medailistka v skoku do diaľky na majstrovstvách sveta v paraatletike a Žofia Hruščáková, basketbalistka slovenskej reprezentácie.

Šport v srdci Európy

„Eurolympic: Európa ako identita olympijského športového projektu? Občiansky projekt pre lepšie pochopenie Európy prostredníctvom športu a rozvíjanie vedomostí, zručností a postojov potrebných na vytvorenie skutočne európskeho olympijského tímu, rešpektu a bratstva. Je našim spoločným záväzkom a povinnosťou konať v prospech rešpektovania a podpory ľudských práv v Európe, športu a hodnôt olympizmu so skutočným zamyslením sa nad postupmi a štúdiom základov slobody, spravodlivosti v športe, tolerancie a dôstojnosti. Zdieľame hodnoty olympizmu prostredníctvom nášho spoločného záväzku, našich symbolov, hodnôt a zásad a mierovými posolstvami.“

Ľubica BUBÁKOVÁ, učiteľka francúzštiny a slovenčiny na Spojenej škole v Nitre (Slovensko)
Bruno PHILIPPE, učiteľ dejepisu a zemepisu na strednej škole Jean Boucheron v Castillonnès (Francúzsko)

Francúzski a slovenskí žiaci v rámci svojho partnerstva okrem témy súťaže vypracovali olympijský Eurobarometer a chartu ľudských práv spojených so športovou a občianskou etikou a vyčlenili štúdie a aktivity týkajúce sa ochrany a podpory ľudských práv. Táto listina bude v marci 2024 zaslaná športovcom z Akvitánie a Slovenska, ktorí sa zúčastnia na olympijských hrách v Paríži. Navrhli tiež vlajku, ktorá bude reprezentovať európsky tím na olympijských hrách v Paríži, voľne sa inšpirovali štúdiom farieb a symbolov vlajok 46 európskych krajín a napísali text o Európe športu a mieru, tiež v súvislosti so situáciou na Ukrajine.

Obaja budú sprevádzať európsky tím na otváracom a záverečnom ceremoniáli a na medailových ceremoniáloch na olympijských stupňoch s predhrou k Beethovenovej Óde na radosť. 75 študentov v dvoch projektových skupinách tiež uviedlo francúzske a slovenské šance na olympijských hrách v Paríži v olympijských disciplínach. Mnohí zo študentov, ktorí prešli nitrianskym športovým gymnáziom, sú dnes v reprezentácii národného tímu.

„Šport je účinným prostriedkom na budovanie mostov, zblížovanie ľudí a formovanie mieru, umožňuje nadväzovať priateľstvá a vytvárať rešpekt aj za hranicami Európskej únie. Európa musí celému svetu ukázať, že je možné konkurovať si a súťažiť v športových súťažiach olympijských hier a zároveň žiť v mieri a zmiernení.“

Anketová otázka:

Čo by ste si mysleli o jednotnej delegácii Európskej únie na Parížskej olympiáde namiesto 27 národných tímov?

Spoločný list 56 študentov strednej školy z Castillonnès a 21 študentov strednej školy z Nitry (SK)

Pocit jednoty

V mnohých ohľadoch sa domnievame, že Európanov by mal na olympijských hrách reprezentovať jeden tím. S rovnakou vlajkou a rovnakou hymnou, symbolom mierového spolunažívania, jednoty, tolerancie a bratstva, by bola posilňujúcou silou európskej identity a impozantným "spojivom" medzi jej 27 národmi. V Castillonnès a Nitre sme spoločne vytvorili novú eurolympijskú vlajku, viac symbolickú ako politickú, ktorá kombinuje žlté farby zlatých a modrých hviezd Európy, bielu farbu mieru, olympijské kruhy a farby Francúzska a Slovenska. Ako vieme, olympijská vlajka je celá biela s piatimi prepletenými kruhmi v strede: modrým, žltým, čiernym, zeleným a červeným. Takto navrhnutá má symbolický význam; predstavuje päť častí sveta, ktoré spája olympizmus.

Olympizmus a jeho päť farieb je rovnakých ako farby všetkých národných vlajok, ktoré dnes vejú po celom svete. Počas otváracieho sprievodu a počas súťaže by mohla mať Európska únia výnimočnú prehliadku, kde by sa jej športovci, ale predovšetkým jej vlajka, jej meno, a v prípade víťazstva dokonca jej hymna, medzinárodne zviditeľnili a znásobili pozornosť médií.

V prípade olympijského víťazstva alebo umiestnenia na stupňoch víťazov by sa názov krajiny európskeho športovca a jeho národná vlajka pripojili k oficiálnej vlajke európskeho tímu. Farby, ktoré by mali rozbúchať naše srdcia aj srdcia našich susedov.

Tímový duch namiesto výkonu

Myšlienka euroolympijského tímu by zviditeľnila európsku reprezentáciu všetkých krajín, vrátane tých, ktoré zvyčajne nepredstavujú veľkú delegáciu a ktoré majú problém kvalifikovať sa na základe športových výkonov alebo výkonnosti alebo z dôvodu kvót pridelených jednotlivým výberom. (napr. je menej olympijských športovcov registrovaných na reprezentáciu Malty alebo Luxemburska alebo v niektorých disciplínach, keď sa niektoré športy nevykonávajú, napr. pólo na Slovensku. Podobne je to aj v iných európskych krajinách v prípade horolezectva, gymnastiky, skateboardu, strelby alebo stolného tenisu). Treba pripomenúť, že 40 % európskych národov sa v tomto type súťaže nikdy nedostane na stupne víťazov. Malé krajiny ako Cyprus, Luxembursko alebo Malta väčšinou neprinášajú domov žiadne medaily a v EÚ stále vedú stredne veľké športové krajiny.

(Nemecko, Veľká Británia, Francúzsko a v menšej miere Taliansko a Taliansko), ktoré samy nemôžu konkurovať Američanom a Číňanom. V súčasnosti teda existujú Hry veľkých štátov a Hry malých štátov: menšina národov dominuje v súťaži.

Bez spoločného tímu bude táto situácia vždy nevyvážená a nikdy neumožní menším krajinám a Európe vystúpiť z davu. S jednotným európskym tímom by bolo poradie jednotlivých národov menej viditeľné ako prostredníctvom svojich najsilnejších štátov a všetky krajiny by sa stali dôležitými partnermi európskeho projektu. Tiež by mohli predstavovať konkurencieschopnejší tím s lepšou bilanciou. Ak by sme spočítali medaily, ktoré získalo 27 členských štátov EÚ na olympijských hrách v Pekingu, ďaleko by predbehli napríklad Spojené štáty a Čínu, ktoré získali 87 zlatých medailí, v porovnaní s 280 medailami európskych krajín spolu, v porovnaní s 58 medailami pre Spojené štáty a 41 pre Čínu.

Práve v nepriazni osudu sa buduje identita a jednota.

Táto možnosť by tiež zvýšila otvorenosť a atraktivnosť olympijských hier a súťaže. Tento európsky tím by mal preto obrovský potenciál. Nedávna štúdia tiež ukazuje, že by dosiahol lepšie výsledky aj v tímových športoch a podujatiach. Takže v európskom koši by bolo viac medailí! Vytvorenie olympijského tímu by si tiež vyžadovalo, aby bol MOV inkluzívnejší, aby každá európska krajina mala zastúpenie v jednej zo 40 mužských, ženských a paralympijských olympijských disciplínach, aby mal teoreticky každý národ šancu. Zjednotenie by nevyhnutne viedlo k výmene poznatkov, zdrojov, nápadov, inovácií, techník, informácií a lepšej organizácii federácií. V nadväznosti na túto štúdiu sme vykonali aj spätnú analýzu (pozri Eurobarometer). Z nej vyplýva, že zjednotenie má aj svoje hranice. Napríklad by sa znížil počet športovcov, ktorých môže európsky tím postaviť na každé zo 40 podujatí. Zjednotený európsky tím by mal podstatne menej súťažiacich ako 27 jednotlivých krajín. Keď sú rozdiely vo víťazstvách malé a šťastie preto zohráva relatívne väčšiu úlohu pri určovaní výsledku, má menej účastníkov mohlo znížiť celkový počet získaných medailí. Nedávna história nám poskytla dobre známy príklad zjednotenia, a to zjednotenie Nemecka v roku 1990. Porovnali sme počty medailí, ktoré Nemecko získalo na olympijských hrách pred zjednotením a po ňom. Výsledok: priemerný počet medailí na súťaž pre zjednotené Nemecko bol 93,4, zatiaľ čo kombinovaný priemer medailí z NDR a SRN bol 127 (86,5 + 40,5). Z toho vyplýva, že ak by sa európske krajiny rozhodli spojiť svoje sily, veci by neboli také jednoduché ako jedno sčítanie medailí.

Potvrzovanie európskeho projektu: aspekt pluralitnej identity

Sme však presvedčení, že princíp jedného euroolympijského tímu musí byť teraz ukotvený v evolúcii tohto ducha a v potvrdení demokratickejšieho a univerzálnejšieho projektu. Je to viac v súlade s myšlienkou a realitou olympijských hier. Olympijská myšlienka a realita boja proti kapitalizmu, liberalizmu športu a proti prejavom nadradenosti. S kontinentálnymi tímami by šport už nebol bojom medzi národmi, ale krásnym príkladom jednoty, integrácie a kultúry medzi národmi. Páky by boli menej dôležité.

Nie sú pojmy jednoty, mieru a bratstva tiež jadrom základných hodnôt MOV?

Prostredníctvom športu by bol euroolympijský tím spôsobom, ako oživiť obraz kontinentu poznačeného novými rozpormi, ktoré spôsobila vojna na Ukrajine, novou rivalitou na východe, hospodárskou krízou a krízou identity. Veľvyslanec pre šport a jeho hodnoty, aktívnejšia a dynamickejšia európska olympijská diplomacia by mohla prispieť k zmierneniu napätia. Európsky tím by bol nevyhnutne reprezentatívnejší pre 27 štátov a mohol by byť nástrojom na budovanie mostov a nositeľom mieru a zmiernenia pre ďalších 19 národov kontinentu (vrátane Ukrajiny a Ruska). V tomto tíme by bolo možné zahrnúť viac európskych krajín. Európa by tiež získala pozitívnu konotáciu a bola by základom ich spojenia, so skutočným kolektívnym duchom a väčšou homogénnosťou. Mohli by sme si predstaviť aj samostatný európsky tím, ktorý by bol nadradený národným tímom, v ktorých by boli športovci, ktorí nie sú vybraní svojimi národnými tímami.

Európska únia by mohla využiť aj značný mediálny ohlas olympijských hier, aby ešte viac potvrdila svoj vplyv na medzinárodnej scéne ako športová, zjednocujúca a mierová mocnosť. Mohla by inšpirovať európsku diskusiu a prosperitu (ekonomika a mäkká sila). Zjednotený tím by mohol poskytnúť dojem modelu, ktorý dokáže zosúladiť národné záujmy a európske korene a zároveň zostáva pevne spojený so svojou históriou a identitou.

Vďaka šikovnosti MOV sa napríklad nezopakoval sovietsky bojkot olympijských hier v roku 1984. MOV sa podarilo presvedčiť dvanásť bývalých republík ZSSR, aby boli súčasťou jedného zjednoteného tímu na olympijských hrách v Barcelone v roku 1992. Táto myšlienka by sa mohla použiť na zjednotenie európskych štátov v rámci jedného rovnakého tímu: šport ako prierezová politika, ktorá by integrovala a priniesla spájanie ľudí a nie rozdeľovanie. Európania sa teda musia spojiť. Podľa nášho názoru by to bolo vynikajúce rozhodnutie a skvelá podpora olympijského ducha športu. Bol by to jedinečný športový zážitok, ktorý by ukázal, že olympijské hry majú smer, ktorý určujú ľudia. Prostredníctvom nášho projektu sme sa všetci cítili ako Európania. Už tri roky sme súčasťou jedného "európskeho tímu".

Sme hrdí, že spoločne nesieme jeho hodnoty a našu spoločnú identitu.

Keďže sme zjednotení aj v našej rozmanitosti, musíme v rámci tejto európskej federácie nosiť naše farby jasne a zreteľne.

Na posilnenie základov trvalej únie sa šport môže stať novým tmelom identity a jednoty a pragmatickou cestou vpred pre európsky projekt identity a jednoty. Musíme rozvíjať pocit spolupatričnosti k Európe pri príležitosti olympijských hier. Naša vlajka a náš projekt sú toho najlepším príkladom.

Eurolympic: tím Európy, jeden sen? Francúzsko a Slovensko sa spojili.

Európa na olympijských hrách sníva väčšie sny!"

Ambasádori európskeho projektu „Eurolympic“

Yzia Boudat-Sainsevin a Magda Saint Ouen-Blanchard - Collège Jean Boucheron-Castillonnès
Bruno Philippe, učiteľ dejepisu a geografie, Collège Jean Boucheron-Castillonnès